

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

**ការបង្រៀន និងរៀនមុខវិជ្ជា
សិក្សាសង្គម នៅបឋមសិក្សា**

**"ករណីសិក្សា ៖ ការបង្រៀនមុខវិជ្ជាសីលធម៌-ពលរដ្ឋ
នៅសាលារៀនអន្តរជាតិព្រះវិហារនៃកម្ពុជា"**

Teaching and learning Social Studies at Primary School

"Case Study: Teaching Moral-Civics at

True VISIONS International School of Cambodia"

សេង បូណារ

និក្ខេបបទបណ្ឌិត

ជំនាញ វិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ

ជំនាន់ទី៤ វគ្គ១

គ្រូរៀន បណ្ឌិត កង ឱម

ឆ្នាំ ២០២៣

មាតិកា

មាតិកា.....	i
ឧទ្ទិសស្នាដៃ.....	v
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ.....	vi
អំណះអំណាង.....	vii
តារាងអក្សរកាត់.....	viii
បញ្ជីតារាង.....	ix
មូលនិយមសង្ខេបជាភាសាខ្មែរ.....	xi
មូលនិយមសង្ខេបជាភាសាអង់គ្លេស.....	xiii
សង្ខេបនិក្ខេបបទ.....	xiv
សង្ខេបនិក្ខេបបទជាភាសាអង់គ្លេស.....	xxii
អារម្ភកថា.....	xxiv

សេចក្តីផ្តើម

១- លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.....	១
២- ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.....	៧
៣- គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៨
៤- ដែនកំណត់និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៩
៥- វិធីស្រាវជ្រាវ.....	១០
៦- សារប្រយោជន៍នៃការស្រាវជ្រាវ.....	២៣
៧- រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ.....	២៤

ជំពូកទី១

មូលដ្ឋានទ្រឹស្តីនៃការសិក្សាអំពីសីលធម៌-ពលរដ្ឋ

១.១- ប្រវត្តិដំបូងនៃមុខវិជ្ជាសីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា.....	២៦
១.២- ប្រវត្តិដើមនៃការអប់រំមុខវិជ្ជាសីលធម៌ទូទៅ.....	៣៩
១.៣- ទ្រឹស្តីនៃសីលធម៌និងពលរដ្ឋ.....	៤៥
១.៤- ប្រភពនៃសីលធម៌.....	៤៨
១.៥- ប្រភពនៃសីលធម៌ពីមនសិការ.....	៥៨
១.៦- ទ្រឹស្តីនៃការអភិវឌ្ឍផ្នែកសីលធម៌ចំពោះកុមារ.....	៩០

ជំពូកទី២

ការស្រាវជ្រាវនិងការវិភាគលើការបង្រៀន និងរៀនមុខវិជ្ជា សីលធម៌-ពលរដ្ឋ នៅបឋមសិក្សា ពីឆ្នាំ១៩៩៦-២០២២

២.១- ស្ថានភាពទូទៅនៃសីលធម៌ក្នុងសង្គម ឆ្នាំ១៩៩៦-២០២២

២.១.១- ស្ថានភាពទូទៅនៃសីលធម៌ក្នុងសង្គមខ្មែរ ពីឆ្នាំ១៩៩៦-២០០៦.....	១១៥
២.១.២- ស្ថានភាពទូទៅនៃសីលធម៌ក្នុងសង្គមខ្មែរ ពីឆ្នាំ២០០៦-២០១៥.....	១១៧
២.១.៣- ស្ថានភាពទូទៅនៃសីលធម៌ក្នុងសង្គមខ្មែរ ពីឆ្នាំ២០១៥-២០២២.....	១១៩
២.១.៤- ការវិភាគលើស្ថានភាពទូទៅនៃសីលធម៌ ពីឆ្នាំ១៩៩៦-២០២២.....	១២០

២.២- ការបង្រៀននិងរៀនមុខវិជ្ជាសីលធម៌-ពលរដ្ឋ នៅបឋមសិក្សា

២.២.១- កម្មវិធីសិក្សាសីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា ពីឆ្នាំ១៩៩៦-២០២២.....	១២១
២.២.១.១- កម្មវិធីសិក្សាមុខវិជ្ជាសីលធម៌-ពលរដ្ឋ ឆ្នាំ១៩៩៦-២០០៦.....	១២២
ក- កម្មវិធីសិក្សាគោល.....	១២២
ខ- កម្មវិធីសិក្សាលម្អិត.....	១២៦
២.២.១.២- កម្មវិធីសិក្សាមុខវិជ្ជាសីលធម៌-ពលរដ្ឋ ឆ្នាំ២០០៦-២០១៥.....	១៣៤
ក- កម្មវិធីសិក្សាគោល.....	១៣៤
ខ- កម្មវិធីសិក្សាលម្អិត.....	១៥៣
២.២.១.៣- កម្មវិធីសិក្សាមុខវិជ្ជាសីលធម៌-ពលរដ្ឋ ឆ្នាំ២០១៥-២០២២.....	១៥៥
ក- កម្មវិធីសិក្សាគោល.....	១៥៦
ខ- កម្មវិធីសិក្សាលម្អិត.....	១៥៧
២.២.១.៤- ការវិភាគលើកម្មវិធីសិក្សា មុខវិជ្ជាសីលធម៌-ពលរដ្ឋ.....	១៦១
ក- កម្មវិធីសិក្សាគោល.....	១៦១
ខ- កម្មវិធីសិក្សាលម្អិត.....	១៦២

២.២.២- សៀវភៅសិក្សាសង្គម ឆ្នាំ១៩៩៦-២០២២..... ១៦៥

២.២.២.១- សៀវភៅសិក្សាសង្គម ឆ្នាំ១៩៩៦-២០០៦.....	១៦៥
ក- សៀវភៅសិក្សាសង្គម សម្រាប់គ្រូ.....	១៦៤
ខ- សៀវភៅសិក្សាសង្គម សម្រាប់សិស្ស.....	១៧៣
២.២.២.២- សៀវភៅសិក្សាសង្គម ឆ្នាំ២០០៦-២០១៥.....	១៨៥

ក- សៀវភៅសិក្សាសង្គម សម្រាប់គ្រូ.....	១៨៥
ខ- សៀវភៅសិក្សាសង្គម សម្រាប់សិស្ស.....	១៨៧
២.២.២.៣- សៀវភៅសិក្សាសង្គម ឆ្នាំ២០១៥-២០២២.....	២០២
ក- សៀវភៅសិក្សាសង្គម សម្រាប់គ្រូ.....	២០២
ខ- សៀវភៅសិក្សាសង្គម សម្រាប់សិស្ស.....	២០៣
គ- សៀវភៅអនុវត្តមុខវិជ្ជាសិក្សាសង្គមនៅបឋមសិក្សា.....	២០៥
២.២.២.៤- ការវិភាគសៀវភៅសិក្សាសង្គម ពីឆ្នាំ១៩៩៦-២០២២.....	២០៦
២.២.៣- វិធីបង្រៀនសីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា នៅបឋមសិក្សា	២០៦
២.២.៣.១- វិធីបង្រៀនសីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា ឆ្នាំ១៩៩៦-២០០៦.....	២០៦
ក- វិធីបង្រៀនសីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជារបស់គ្រូឧទ្ទេស.....	២០៦
ខ- វិធីបង្រៀនសីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជាក្នុងសៀវភៅគ្រូ.....	២១០
២.២.៣.២- វិធីបង្រៀនសីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា ឆ្នាំ២០០៦-២០១៥.....	២១៥
ក- វិធីបង្រៀនសីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជារបស់គ្រូឧទ្ទេស.....	២១៥
ខ- វិធីបង្រៀនសីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជាក្នុងសៀវភៅគ្រូ.....	២២១
២.២.៣.៣- វិធីបង្រៀនសីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា ឆ្នាំ២០១៥-២០២២.....	២២៣
ក- វិធីបង្រៀនសីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជារបស់គ្រូឧទ្ទេស.....	២២៣
ខ- វិធីបង្រៀនសីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជាក្នុងសៀវភៅគ្រូ.....	២២៤
២.២.៣.៤- ការវិភាគវិធីបង្រៀនសីលធម៌-ពលរដ្ឋ ឆ្នាំ១៩៩៦-២០២២.....	២២៤
២.២.៤- គ្រូបង្រៀននៅបឋមសិក្សា	២២៤
២.២.៤.១- គ្រូបង្រៀននៅបឋមសិក្សា ពីឆ្នាំ១៩៩៦-២០០៦.....	២២៤
ក- ការជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនក្របខ័ណ្ឌបឋមសិក្សា.....	២២៤
ខ- គ្រូបង្រៀននៅបឋមសិក្សាឯកជន.....	២២៧
២.២.៤.២- គ្រូបង្រៀននៅបឋមសិក្សា ពីឆ្នាំ២០០៦-២០១៥.....	២២៨
ក- ការជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនក្របខ័ណ្ឌបឋមសិក្សា.....	២២៨
ខ- គ្រូបង្រៀននៅបឋមសិក្សាឯកជន.....	២២៩
២.២.៤.៣- គ្រូបង្រៀននៅបឋមសិក្សា ពីឆ្នាំ២០១៥-២០២២.....	២៣០
ក- ការជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនក្របខ័ណ្ឌបឋមសិក្សា.....	២៣០
ខ- គ្រូបង្រៀននៅបឋមសិក្សាឯកជន.....	២៣០
២.២.៤.៤- ការវិភាគគ្រូបង្រៀនបឋមសិក្សា ពីឆ្នាំ១៩៩៦-២០២២.....	២៣១
២.២.៥- សិស្សរៀននៅបឋមសិក្សា ពីឆ្នាំ១៩៩៦-២០២២	២៣១
២.២.៥.១- សិស្សរៀននៅបឋមសិក្សា ពីឆ្នាំ១៩៩៦-២០០៦.....	២៣១

២.២.៥.២- សិស្សរៀននៅបឋមសិក្សា ពីឆ្នាំ២០០៦-២០១៥	២៣៤
២.២.៥.៣- សិស្សរៀននៅបឋមសិក្សា ពីឆ្នាំ២០១៥-២០២២	២៣៤
២.២.៥.៤- ការវិភាគសិស្សរៀននៅបឋមសិក្សា ពីឆ្នាំ១៩៩៦-២០២២	២៣៤
២.២.៦- លទ្ធផលសិក្សាមុខវិជ្ជាសីលធម៌-ពលរដ្ឋរបស់សិស្សនៅ បឋមសិក្សា ពីឆ្នាំ១៩៩៦-២០២២	២៣៥

ជំពូកទី៣

ការពិភាក្សាលើលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ

៣.១- ការវិភាគនិងការវាយតម្លៃលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ	២៣៧
៣.២- ការវិភាគលើទិន្នន័យ	២៣៨
៣.២.១- ការសម្ភាស	២៣៩
៣.២.២-ការសង្កេត	២៦៥
៣.២.៣-ការអង្កេត	២៧៣
៣.២.៤-ការតេស្ត	២៨១
សន្និដ្ឋាន	២៩២
អនុសាសន៍	៣០៥

Abstract

Moral education at the primary level plays an important role in further education in other subjects. Social-Science Studies (Grade1-3) and Social Study Textbooks (Grade4-6) have four subjects: Geography, History, Home Economics and Moral Education. Moral Education in the primary school curriculum focuses on educating children about knowledge, skills and attitudes that are important foundations.

In this research is focused on five objectives: curriculums, textbooks, teaching methods on social studies, focus on morality-civic ability, primary school teachers in private schools and students in private primary schools. In this research, the researcher uses a variety of research methods that focus on the general situation of teaching and learning ethics-citizens in primary school from 1993-2023, the challenges of teacher teaching and student learning with Addressing these challenges with the participation of participants in this research, such as professional officers of the **Department of Training and Vocational Training, Department of Primary Education, Department of Curriculum Development, Education Inspector of the Department of Education, Youth and Sports of Phnom Penh, Phnom Penh Pedagogical Institute, instructors, teaching methods. Society of Principals by branches of True Vision International School of Cambodia, primary school teachers and primary school students of True Vision International School of Cambodia.** With this research, people use observation, interview and test using questionnaires to get solutions that meet the objectives of the research.

The research shows that the textbooks, curricula and detailed curriculum of social studies subjects in 1995-2006 are clearer than the curriculum introduced from 2006-2015 and 2015-2023. Teachers have not used both textbooks properly yet. At the same time, the textbook for social studies in 1996-2006 has better content than the textbook published from 2006-2023. How to teach moral subjects - Citizens are still unclear, which cannot be determined yet. In addition, public and private primary school teachers use the curriculum and textbooks of the Ministry of Education, Youth and Sports as a whole. Private

primary school teachers have not yet received proper training in teaching and pedagogy. In this regard, in True Vision International School Cambodia decided to recruit teachers from the Ministry of Education, Youth and Sports who have passed the training. Teachers at True Vision Cambodia International School are required to teach in a public school, and in their spare time they can teach in a private school. With this teaching, the researcher observed that the teacher's teaching was still lacking in teaching methods, most of the teachers used the traditional teaching method, he taught the students to practice a lot with reading and writing. Based on this research, the researcher found that the morale of primary school students has declined to the extent that the use of curricula has not yet been able to respond to changes in children's morals, and that textbooks are not yet responsive to social ethics. The existing teaching methods are not yet modern. In line with the emotional growth of children on global technology, which leads to the moral education of children.

After researching, the researcher made some recommendations on the five main points: (1) The curriculum of the Ministry of Education, Youth and Sports should be reformed at least every 5 years and the curriculum should be developed and Detailed curriculum to make it easy for teachers to use. (2) Textbooks need to be designed to have better content and attract more students to read about moral content. (3) The teaching method must have a clear common feature. The Ministry of Education, Youth and Sports is collaborating with the Department of Training and Vocational Training to open short pedagogical training courses for private teachers.

Therefore, paying attention to the moral education of children at the primary level is really important in the long run for themselves, their families and society as a whole, which not only has advantages for themselves and society, it proves to be The attention of parents, guardians, teachers, community and leaders, but understand the importance of cultivating morality to children in a timely manner. Primary school students will be good grapes, if we try to take good care of grapes, we will get better bamboo in the future.